

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

จากการสำรวจข้อมูลด้านการผลิตของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ใน จ.เชียงใหม่ จำนวน 81 ราย โดยใช้แบบสอบถาม 2 ชุด ชุดแรกสำรวจในช่วงเดือนกรกฎาคม 2547 – กรกฎาคม 2548 คือ ในระยะ ½-1 ปีหลังจากเกิดโรคไข้หวัดนก ปรากฏว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 69 ราย เป็นฟาร์มเกษตรกรที่ไก่ไข่ถูกทำลายเนื่องจากอยู่ในรัศมี 5 กม. จำนวน 59 ราย (85.5% ของกลุ่มตัวอย่าง) ซึ่งไม่เห็นด้วยกับการทำลายสัตว์ปีกจำนวน 55 ราย (94.2% ของกลุ่มตัวอย่าง) และไม่คิดว่าสัตว์ปีกในฟาร์มของตนจะถูกทำลาย (72.5 % ของกลุ่มตัวอย่าง) ที่เหลือเป็นฟาร์มที่ไม่ถูกทำลายจำนวน 10 ราย (14.5% ของกลุ่มตัวอย่าง) เป็นฟาร์มขนาดเล็ก 40 ราย ฟาร์มขนาดกลาง 16 ราย และฟาร์มขนาดใหญ่ 13 ราย ส่วนใหญ่ (91.3% ของกลุ่มตัวอย่าง) เลี้ยงแบบโรงเรือนเปิด มีเพียง 8.7% ของกลุ่มตัวอย่างเท่านั้นที่เลี้ยงในโรงเรือนปิด เกษตรกร 71.0% ยังไม่มีการควบคุมและป้องกันโรคที่ดี ผลกระทบจากโรคไข้หวัดนกทำให้เกษตรกรกลุ่มนี้มีรายได้น้อยลง เนื่องจากต้องเสียค่าใช้จ่ายด้านต้นทุนการผลิตที่เพิ่มขึ้น เกษตรกรจำนวน 41 ราย (59.4% ของกลุ่มตัวอย่าง) เห็นว่าควรมีการใช้วัคซีนป้องกันโรคไข้หวัดนก เพียง 27.5% ของกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เห็นด้วย เนื่องจากเกรงว่าจะเกิดการกลายพันธุ์จึงไม่ประสงค์ที่จะทำวัคซีน เกษตรกรกลุ่มนี้จำนวน 41 ราย (59.4% ของกลุ่มตัวอย่าง) ไม่เชื่อว่าการบริโภคสัตว์ปีกแล้วจะทำให้ติดเชื้อโรคไข้หวัดนก และคนในครอบครัวก็มีการบริโภคตามปกติ สำหรับความยากง่ายในการปรับปรุงโรงเรือนจากแบบเปิดไปสู่ระบบปิดตามมาตรการที่รัฐกำหนด เกษตรกรที่สัตว์ปีกถูกทำลายจำนวน 50 ราย (จาก 59 ราย) ระบุว่าไม่มีการปรับเปลี่ยนโรงเรือน มีเพียง 10.2% ของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ทำการปรับเปลี่ยนโรงเรือน ซึ่งเกษตรกร 40 ราย (67.8% ของกลุ่มตัวอย่าง) ต้องการเลี้ยงสัตว์ชนิดเดิมต่อไป 6.8% ยังคงยึดอาชีพเลี้ยงสัตว์ แต่ต้องการเปลี่ยนไปเลี้ยงสัตว์ชนิดอื่น ส่วนที่เหลือระบุว่าจะเปลี่ยนไปทำอาชีพอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับสัตว์ (22.0% ของกลุ่มตัวอย่าง) และความคิดเห็นด้านการเปลี่ยนจากโรงเรือนเปิดไปเป็นการเลี้ยงในระบบปิด เกษตรกรจำนวน 45 ราย (76.3% ของกลุ่มตัวอย่าง) ไม่สามารถปฏิบัติได้

แบบสอบถามชุดที่ 2 เป็นฟาร์มที่สัตว์ปีกถูกและไม่ถูกทำลายจำนวน 6 ราย เท่ากัน จัดเป็นฟาร์มขนาดเล็ก 8 ราย (66.7% ของกลุ่มตัวอย่าง) และฟาร์มขนาดกลาง 4 ราย (33.3% ของกลุ่มตัวอย่าง) รูปแบบการเลี้ยงของเกษตรกรกลุ่มนี้เป็นการเลี้ยงในโรงเรือนเปิดจำนวน 6 ราย และ

โรงเรียนปิดจำนวน 6 ราย สำหรับการเปรียบเทียบระหว่างการไม่เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงโรงเรียน ในช่วงก่อนและหลังเกิดโรคไข้หวัดนก ผลปรากฏว่า การไม่เปลี่ยนแปลงโรงเรียนมีต้นทุนการผลิตต่ำกว่าการเปลี่ยนแปลงโรงเรียน (487.64 vs. 505.87 บาท/ตัว/ปี) ซึ่งการเปลี่ยนเป็นโรงเรียนปิดเกษตรกรต้องรับภาระค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นจากเดิม ส่งผลให้ต้นทุนการผลิตในช่วงหลังเกิดโรคสูงกว่าช่วงก่อนเกิดโรคถึงปีละ 97.15 บาท/ตัว (545.33 vs. 448.18 บาท/ตัว) นอกจากนี้ยังมีค่าใช้จ่ายอื่นๆ ตามมาอีกมากมาย เช่น ค่าน้ำ ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ค่ายา ค่าซ่อมแซม เป็นต้น เมื่อคิดคำนวณต้นทุนหักผลพลอยได้จะเห็นว่า การไม่เปลี่ยนแปลงโรงเรียนมีต้นทุนต่ำกว่าการเปลี่ยนแปลงเท่ากับ 18.24 บาท/ตัว (425.08 vs. 443.32 บาท/ตัว)

เมื่อพิจารณาถึงผลตอบแทนในปีเดียวกัน พบว่า การเลี้ยงไก่ไข่ในโรงเรียนเปิดมีรายได้จากการขายไข่และผลกำไรและขาดทุนไม่แตกต่างจากการเลี้ยงในโรงเรียนปิด (459.81 vs. 500.75 บาท/ตัว/ปี และ 0.02 vs. 0.01 บาท/ฟอง ตามลำดับ) แม้ว่าจะมีอัตราการให้ไข่น้อยกว่าก็ตาม (73.5 vs. 80.1%) ด้วยเหตุนี้ การไม่เปลี่ยนหรือเปลี่ยนแปลงโรงเรียนภายหลังเกิดวิกฤตไข้หวัดนกของเกษตรกรผู้เลี้ยงไก่ไข่ จึงควรพิจารณาถึงความคุ้มค่าในการลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปลี่ยนเป็นโรงเรียนปิดที่มีระบบการควบคุมอุณหภูมิต้องใช้เงินลงทุนสูง ซึ่งผู้เลี้ยงไก่ไข่ใน จ. เชียงใหม่ ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อยมีฟาร์มขนาดเล็ก ไม่สามารถลงทุนได้เนื่องจากขาดแหล่งเงินกู้และขาดหลักทรัพย์ค้ำประกัน ดังนั้นควรแนะนำให้มีการเพิ่มการควบคุมและป้องกันโรคในฟาร์มของผู้เลี้ยงไก่ไข่มากกว่าการส่งเสริมให้เปลี่ยนแปลงเป็นโรงเรียนปิด